

Nejllepší praktické postupy v oblasti bezpečnosti cyklistu - informační list o zlepšeních

Jízdní podmínky

Základní informace

Špatné jízdní podmínky a špatný stav vozovky, např. nerovný nebo kluzký povrch, mohou být příčinou ztráty kontroly nad jízdním kolem, smyku a následného pádu cyklisty s rizikem zranění. Tato rizika lze díky některým opatřením minimalizovat, pomůže např. pravidelná údržba odvodňovacích kanálů, instalace obrubníkového odvodnění, kvalitní a pravidelná údržba silnic a instalace osvětlení.

Jaké problémy lze takto řešit

Rizika spojená se špatným stavem vozovky a dalšími problematickými jízdními podmínkami lze výrazně zmenšit správným postupem při výstavbě a údržbě infrastruktury. Odvodňovací otvory by měly být udržovány v úrovni okolního zpevněného povrchu, proto může být nutné je zvednout výš. Při budování odtoků souběžných s vozovkou je třeba zohlednit úzké pneumatiky jízdních kol, které by se mohly do otvorů zachytit. (1)

Pokud probíhá výstavba nové nebo rekonstrukce stávající infrastruktury, je vhodné instalovat obrubníkové odvodňovací vpusti. Na infrastrukturu, kterou používají převážně cyklisté, by neměly být kryty od kanálů a další možná riziková zařízení. Povrch komunikace je třeba udržovat v dobrém stavu, a to zejména na okrajích, kde cyklisté jezdí nejčastěji. (1)

Případné spáry a spoje na vozovce by měly být tam, kde co nejméně zasahují do jízdního pruhu cyklistů. Příliš široké žlaby zbytečně omezují prostor, který mohou využívat cyklisté. Vydláždění odtokového koryta je řešením pouze dočasným, protože obvykle do pěti let popraská. Další riziko pro cyklisty představují vyvýšené reflexní značky na vozovce, protože mohou vychýlit kolo a způsobit ztrátu kontroly nad jízdou. Proto je důležité i při jejich instalaci zohlednit přítomnost cyklistů na komunikaci. (1)

Rizikem pro všechny účastníky dopravního provozu může být jízda za zhoršených světelných podmínek. Podle nizozemské studie (2) je instalace vhodného osvětlení jedním ze způsobů, jak snížit riziko zranění i úmrtí cyklistů při dopravní nehodě, především v extravilánech. Kromě větší objektivní bezpečnosti však přispívá i k většímu pocitu bezpečí cyklistů a chodců, kteří se podél dopravní komunikace pohybují. Osobní pocit bezpečí za tmy klesá a jízda na kole se může stát nepříjemnou a obtížnou aktivitou. Cyklista pak může dělat chyby a snižovat míru nejen své osobní bezpečnosti. Z toho vyplývá, že dostatečné osvětlení je velmi důležité pro všechny účastníky dopravy. (3)

Podle průzkumu realizovaném v (4) je zimní údržba infrastruktury pro cyklisty a chodce přínosná nejen pro tyto skupiny, protože snižuje riziko úrazu, ale i jako opatření, jak snížit náklady na zdravotní péči a nemocenskou v důsledku úrazu způsobeného uklouznutím. Jak dále tento průzkum naznačuje, pravidelná zimní údržba, odstranění štěrků z povrchu komunikace a úpravy obrubníků jsou důležitá preventivní opatření, jak zmírnit kluzkost povrchu a vliv sněhu a ledu na kvalitu jízdy.

V případě použití rachotivých pruhů pro řidiče motorových vozidel je s ohledem na cyklisty vhodné je umístit v užším pruhu co nejbliž okrajové čáře jízdního pruhu. Použití texturovaných prvků by nemělo snižovat bezpečnost a pohodlí cyklistů. (1)

Některé záležitosti mohou výrazně ovlivnit jízdni podmínky a je třeba se jimi podrobně zabývat:

- » Již počáteční návrhy a výběr materiálů mohou významně přispět k tomu, aby v budoucnosti nenastaly problémy v souvislosti se špatným odvodněním, kluzkým povrchem, mezerám v dlažbě atd. Kontroloři a dodavatelé musí zajistit plnění stanovených norem.
- » Pro dlouhodobě dobrý stav cyklistické infrastruktury je nutné mít plán na pravidelné odklízení nečistot a kontrolu případných rizikových prvků. Cyklisté by měli být dostatečně zohledněni v dlouhodobém plánu na údržbu a modernizaci.
- » Kvalitní návrh koncepce, vyhledávání rizik a postupy pro údržbu, to vše je třeba institucionalizovat. Zjišťování potřeb a priorit cyklistů a systém na začlenění cyklistické infrastruktury do rámce pro pravidelnou údržbu jsou postupy, které pomohou zlepšit podmínky pro cyklisty bez nutnosti výrazného navýšení investic.

Charakteristika

Opatření	Náklady	Životnost	Účinnost
Odvodnění	€€€	🕒🕒🕒	🚲🚲🚲
Údržba komunikace	€-€€	🕒🕒🕒	🚲🚲🚲
Osvětlení	€€€	🕒🕒🕒	🚲🚲🚲

Přínosy implementace

	Institucionalizace kvalitního konstrukčního návrhu a postupů pro údržbu s ohledem na cyklisty může pomoci snížit rizika odpovědnosti
	Programy na vyhledávání rizik usnadňují vyhledávání a opravy možných rizikových prvků na komunikaci

Problémy implementace

	Pokud se správní a samosprávní orgány potýkají s nedostatkem odborných znalostí, může pro ně být problematické správně stanovit priority.
	Nedostatek finančních prostředků může způsobit, že údržba cyklistické infrastruktury bude opomíjena ve prospěch jiných způsobů dopravy.

Příklady

Údržba v zimních měsících, Dánsko

Silnice a stezky v Dánsku jsou pro potřeby údržby během zimních měsíců rozděleny do kategorií. Jednotlivé kategorie jsou stanoveny podle důležitosti silnice či stezky pro plynulost dopravy. Tento postup pomáhá optimalizovat využití zdrojů a dosahovat vzájemné rovnováhy mezi zájmy dopravního provozu, životním prostředím a finančními zdroji. [5].

Energeticky efektivní systém LED osvětlení, napájený solární energií, Belgie

Svítilna jsou od západu slunce do východu ztlumena jen na 80 % výkonu. Na 100 % se výkon dostane v okamžiku, kdy systém detekuje přítomnost chodce nebo cyklisty. Díky detektorům pak světla svítí vždy na sto metrech před uživatelem. Po 23. hodině svítí jen světla na začátku stezky a pouze na 20 % výkonu – slouží jako naváděcí systém pro bezpečný pohyb uživatele. Ostatní světla jsou úplně zhasnutá a začínají svítit jen v případě detekce chodce či cyklisty. Tento systém osvětlení zajišťuje současně bezpečnost osob, které se pohybují po stezce, i ochranu flory a fauny podél stezky. [6].

Přehled souvisejících problémů

RZIKA

» Špatné jízdní podmínky

Reference a odkazy

1. Bikesafe (2014). Roadway Surface Improvements. In: http://www.pedbikesafe.org/BIKESAFE/countermeasures_detail.cfm?CM_NUM=1
2. Wanvik, P.O. (2009). Effects of road lighting: an analysis based on Dutch accident statistics 1987-2006. Accident Analysis and Prevention, Vol. 41, pp. 123-128. In: <https://doi.org/10.1016/j.aap.2008.10.003>
3. FHWA (2009). Transportation Planning Handbook, Chapter 16: Bicycle and Pedestrian Facilities. In: <https://nacto.org/wp-content/uploads/2011/03/Transportation-Planning-Handbook-Bicycle-and-Pedestrian-Facilities.pdf>
4. Koglin, T. & Varhelyi, A. (2018). What does maintenance of infrastructure mean for pedestrians and cyclists – A knowledge summary. In: <https://lup.lub.lu.se/search/publication/46022a2d-f2d1-42b0-9132-41c79f009943>
5. <https://cyclingsolutions.info/winter-maintenance-and-cleaning-of-roads-and-cycle-tracks/#prettyPhoto>
6. <https://www.schreder.com/en/projects/sustainable-self-supporting-lighting-mandel-bike-path>

Publisher & Media Owner: SABRINA Project Partners

Contact: Mrs. Olivera Rozi, Project Director, European Institute of Road Assessment – EuroRAP | olivera.rozi@eurorap.org | www.eira-si.eu

Graphic Design: Identum Communications GmbH, Vienna | www.identum.at

Image credits: iStock, SABRINA Project Partners

SABRINA: No fears about safety on two wheels.

Copyright ©2022

The SABRINA Project has been co-funded by European Union Funds (ERDF, ENI).

The information and views set out in this document are those of the SABRINA Project Partners and do not necessarily reflect the official opinion of the European Union/Danube Transnational Programme.

#safetyon2wheels